

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
«ΟΧΥΡΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ»
Μυτιλήνη, Τρίτη 30 Οκτωβρίου – Τετάρτη 31 Οκτωβρίου 2018

ΑΝΟΙΚΤΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ - Α' ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Θέμα:

Διοργάνωση συνεδρίου «Οχυρώσεις της Οθωμανικής περιόδου στο Αιγαίο»,
Μυτιλήνη, Τρίτη 30 Οκτωβρίου – Τετάρτη 31 Οκτωβρίου 2018

Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου, στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου «*Στερέωση και αποκατάσταση τμημάτων (περιοχές Α-Γ, Δ) του ΒΑ περιβόλου του Κάστρου Μυτιλήνης*» ενταγμένου στο ΕΣΠΑ 2014-2020, ανακοινώνει με ιδιαίτερη χαρά και προσμονή τη διοργάνωση Διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου με θέμα τις οχυρώσεις της Οθωμανικής περιόδου στο Αιγαίο, στη Μυτιλήνη την Τρίτη 30^η Οκτωβρίου ως την Τετάρτη 31^η Οκτωβρίου 2018.

Το Αιγαίο ως γεωγραφική ενότητα χαρακτηριζόμενο από τη μεγάλη διασπορά μεγάλων και μικρών νησιών και βραχονησίδων αποτέλεσε διαχρονικά μια ναυτική και εμπορική οδό δύσκολα διαχειρίσιμη. Μετά την κατάλυση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας χαρακτηριστική είναι η παρουσία διαφόρων νομέων εξουσίας στο Αιγαίο για μεγάλο χρονικό διάστημα, όπως η Ηγεμονία των Γατελούζων της Γένοβας στα νησιά του Βορείου Αιγαίου, των Βενετών στις Κυκλάδες και την Κρήτη, καθώς και του Διεθνούς Τάγματος των Ιωαννιτών Ιπποτών στα Δωδεκάνησα. Η εγκατάσταση των Οθωμανών στο Αιγαίο πραγματοποιήθηκε σταδιακά, καλύπτοντας ένα διάστημα μεγαλύτερο των δύο αιώνων. Στην περίοδο αυτή, η εξέλιξη της πολιορκητικής τέχνης (οπλισμός και τακτική) μετέβαλε ριζικά τον σχεδιασμό και την κατασκευή των οχυρωματικών έργων. Οι νέοι κυρίαρχοι του Αιγαίου εξακολουθούν να χρησιμοποιούν τις υπάρχουσες οχυρώσεις ή ορισμένες από αυτές τροποποιώντας, βελτιώνοντας και εκσυγχρονίζοντάς τις, ενώ παράλληλα οικοδομούν και νέες οχυρωματικές εγκαταστάσεις όπως κάστρα, φρούρια και λιμενικά έργα, συνθέτοντας έναν διαφορετικό χάρτη ανάπτυξης και δικτύου εμπορικών επαφών και επικοινωνίας του Αιγαίου στα χρόνια της κυριαρχίας τους.

Σκοπό του συνεδρίου με βάση την παραπάνω προβληματική αποτελεί η διερεύνηση των οχυρωματικών έργων στο Αιγαίο την περίοδο της Οθωμανικής κυριαρχίας σε επίπεδο τυπολογίας, τόσο σχεδιασμού όσο και κατασκευής, σε σύγκριση μάλιστα με την Οθωμανική πρακτική σε άλλες περιοχές της Αυτοκρατορίας, σε επίπεδο τεκμηρίωσης και προσδιορισμού της χρονολόγησης και της λειτουργίας τους (ιστορικά αρχεία/πηγές, επιγραφές, ανασκαφική έρευνα, θετικές μέθοδοι απόλυτης χρονολόγησης ή και συνδυαστικά), καθώς και στην αντιμετώπιση των μνημείων αυτών από την ελληνική πολιτεία με χρονική αφετηρία την ενσωμάτωση των νησιών, κατά τη διάρκεια του 20^{ου} αιώνα και κατά τη σύγχρονη εποχή με έμφαση στις πρακτικές προστασίας, επεμβάσεων και διαχείρισης της κληρονομιάς αυτής.

A. Θεματικές ενότητες συνεδρίου

Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλλουν αίτηση συμμετοχής λαμβάνοντας υπ' όψιν τη διάρθρωση του συνεδρίου σε θεματικές ενότητες και επιλέγοντας μεταξύ των παρακάτω:

- Σκιαγράφηση ιστορικού πλαισίου: η πολιορκητική τέχνη στα χρόνια των Οθωμανών, ο αγώνας για την κυριαρχία στο Αιγαίο, το εμπορικό δίκτυο, η πειρατική δράση, οι ναυτικοί δρόμοι και η ανάπτυξη οχυρωματικών έργων.
- Τυπολογία Οθωμανικών οχυρώσεων: επεμβάσεις και εκσυγχρονισμός παλαιότερων εγκαταστάσεων - σχεδιασμός και μέθοδοι κατασκευής νέων.
- Τεκμηρίωση οχυρωματικών κατασκευών: ιστορικές μαρτυρίες, περιηγητές, αρχαιακές πηγές, επιγραφική, ανασκαφικές έρευνες.
- Αντιμετώπιση των οχυρωματικών κατασκευών της Οθωμανικής περιόδου στο Αιγαίο από την ελληνική πολιτεία, παλιότερη και σύγχρονη πρακτική: Θεσμικό πλαίσιο, πολιτική προστασίας, διαχείρισης και ανάδειξης, επεμβάσεις αποκατάστασης.

B. Προφορικές ανακοινώσεις – Ανακοινώσεις τοίχου (poster)

Οι προφορικές ανακοινώσεις δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν σε χρονική διάρκεια τα 15' λεπτά. Σχετικά με τις ανακοινώσεις τοίχου οι σχετικές προδιαγραφές θα δοθούν στη Β' Εγκύκλιο.

Σε περιπτώσεις πολλών ανακοινώσεων από τους ίδιους ομιλητές, η Επιστημονική επιτροπή θα κρίνει και θα επιλέξει τις προφορικές ανακοινώσεις και τις ανακοινώσεις τοίχου. Ως επίσημες γλώσσες του συνεδρίου ορίζονται η ελληνική και η αγγλική.

Γ. Δελτίο Συμμετοχής

Το δελτίο συμμετοχής (προφορικής ή ανακοίνωσης τοίχου) συνοδευόμενο από μια σύντομη περίληψη 250 λέξεων (μία σελίδα A4) στην ελληνική και αγγλική γλώσσα μπορεί να αποσταλεί είτε ηλεκτρονικά στη διεύθυνση efales@culture.gr είτε ταχυδρομικώς στη διεύθυνση: Εφορεία Αρχαιοτήτων

Λέσβου, Σαπφούς 22, 81131 Μυτιλήνη. Καταληκτική ημερομηνία παραλαβής του δελτίου συμμετοχής και των περιλήψεων ορίζεται η **20^η Μαρτίου 2018**.

Με το πέρας της παραπάνω ημερομηνίας και εντός 10-15 ημερών (**έως τις 31 Μαρτίου 2018**), οι αιτούντες θα ενημερωθούν, σχετικά με την αποδοχή ή όχι της αίτησης συμμετοχής τους.

Δ. Πρακτικά συνεδρίου

Τα πρακτικά θα εκδοθούν από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου πριν από τη διεξαγωγή του συνεδρίου, αφού ελεγχθούν από ανώνυμους κριτές για την πρωτοτυπία και αυθεντικότητά τους, όπως και οι περιλήψεις των εισηγήσεων. Οι συγγραφείς παρακαλούνται να αποστείλουν τα άρθρα τους **έως τις 30 Ιουλίου 2018**. Για τη συντόμηση της διαδικασίας θα δοθούν οδηγίες προς τους συγγραφείς, το προσεχές διάστημα, με Β' Εγκύκλιο.

Ε. Κάλυψη διαμονής – οδοιπορικών εξόδων

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου θα καλύψει τη διαμονή των ομιλητών του συνεδρίου κατά τη διάρκειά του, σε δίκλινα δωμάτια στην πόλη της Μυτιλήνης, ενώ έχει προβλεφθεί και η δωρεάν μετακίνηση των συνέδρων προς και από την Μυτιλήνη. Σε περίπτωση που θα υπάρξει αλλαγή ημερομηνιών των κρατήσεων, αυτή βαραίνει αποκλειστικά τους συνέδρους. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη μετακίνηση και διαμονή των συνέδρων θα δοθούν στη Β' Εγκύκλιο.

Με εγκάρδιους χαιρετισμούς

Εκ μέρους της Οργανωτικής Επιτροπής

Πάυλος Τριανταφυλλίδης

Προϊστάμενος Εφ. Α Λέσβου

Τιμητική επιτροπή

Λυδία Κονιόρδου, Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού

Δρ. Μαρία Ανδρεαδάκη - Βλαζάκη, Γενική Γραμματέας ΥΠΠΟΑ

Δρ. Έλενα Κόρκα, Γενική Διευθύντρια Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΥΠΠΟΑ

Παναγιώτης Βοκοτόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής ΕΚΠΑ - Ακαδημία Αθηνών

Χριστιάνα Καλογήρου, Περιφερειάρχης Βορείου Αιγαίου

Επιστημονική επιτροπή

Δρ. Δημήτρης Αθανασούλης, Αρχαιολόγος - Προϊστάμενος Εφ. Α. Κυκλάδων

Δρ. Όλγα Βάσση, Αρχαιολόγος – Προϊσταμένη Εφ. Α. Χίου

Δρ. Ελένη Γκαρά, Ιστορικός – Επίκουρη Καθηγήτρια Βαλκανικής Ιστορίας Παν. Αιγαίου

Δρ. Δημήτριος Καρύδης, Αρχιτέκτων – Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ

Δρ. Ηλίας Κολοβός, Ιστορικός – Επίκουρος Καθηγητής Οθωμανικής Ιστορίας Παν. Κρήτης

Δρ. Σταύρος Μαμαλούκος, Αρχιτέκτων – Αναπληρωτής Καθηγητής Παν. Πατρών

Δρ. Γεώργιος Πάλλης, Αρχαιολόγος – Επίκουρος Καθηγητής Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ

Δρ. Παύλος Τριανταφυλλίδης, Αρχαιολόγος – Προϊστάμενος Εφ. Α. Λέσβου

Δρ. Κωνσταντίνος Τσουρής, Αρχαιολόγος, Καθηγητής της Βυζαντινής Ιστορίας – Αρχαιολογίας, ΔΠΘ

Δρ. Παναγιώτης Χατζηδάκης, Αρχαιολόγος – Προϊστάμενος Εφ. Α. Σάμου – Ικαρίας

Οργανωτική επιτροπή

Δρ. Παύλος Τριανταφυλλίδης, Αρχαιολόγος – Προϊστάμενος Εφ. Α. Λέσβου

Ισμήνη Κουνέλη - Παρασχάκη, Αρχαιολόγος – Εφ. Α Λέσβου

Μαρία Παπαγεωργίου, Αρχαιολόγος – Εφ. Α Λέσβου

Κωνσταντίνος Σαραντίδης, Αρχαιολόγος – Εφ. Α. Λέσβου

Αγγελική Γεωργαντά, Διοικητικός – Εφ. Α. Λέσβου

Μαίρη Κοκκινοφόρου, Γραφίστρια – Εφ. Α Λέσβου

Λένα Μακρέλλη, Σχεδιάστρια – Εφ. Α Λέσβου